

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30687
Nom	PREHISTORIA
Crèdits	5
Hores	50
Idioma	Castellano
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
Historia	Primero	Primero	

Professorat	Departament
Irene Esteban Alamá	Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga
Domingo Carlos Salazar García	Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

Esta asignatura estará desglosada en cuatro grandes bloques. El primero de ellos consistirá en una introducción al concepto de Prehistoria, una reflexión sobre lo que nos hace humanos, y situará la misma en el tiempo geológico. El segundo de ellos realizará una aproximación a los marcos teóricos interpretativos y a una variedad de metodologías que nos ayudan a reconstruir nuestro pasado. Los bloques tercero y cuarto presentarán la Prehistoria como la primera etapa de la Historia de la Humanidad. En ellos se estudiarán los grandes cambios biológicos, culturales y climáticos que son el germen de la sociedad actual, analizándose los grandes hitos de la evolución humana, los logros culturales y la formación de las sociedades complejas.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
BLOQUE I: INTRODUCCIÓN Y CONCEPTOS BÁSICOS	Tema 1. ¿Qué es la Prehistoria? Tema 2. ¿Qué nos hace humanos? Tema 3. La Tierra durante el Cuaternario
BLOQUE II: TEORÍAS Y MÉTODOS EN PREHISTORIA	Tema 4. Historia de la Arqueología Tema 5. Marcos Teóricos Interpretativos Tema 6. Prospección y Excavación Tema 7. Métodos de Datación Tema 8. Métodos de Reconstrucción Alimentaria Tema 9. Bioarqueología
BLOQUE III: SOCIEDADES FORRAJERAS	Tema 10. Orígenes de la Humanidad Tema 11. Primeras salidas fuera de África

BLOQUE IV: SOCIEDADES PRODUCTORAS	Tema 12. El Mundo Neanderthal Tema 13. La Gran Diáspora Humana Tema 14. Últimas Sociedades Forrajeras Tema 15. La Domesticación Tema 16. Primeras Comunidades Productoras Tema 17. Consecuencias de la Producción Alimentaria Tema 18. Formación de las Sociedades Complejas
--	---

Metodologia docent	
El desarrollo de la asignatura se basa en clases teóricas. A partir del aprendizaje de los conceptos básicos del temario se fomentará la puesta en común y la participación del alumnado. A lo largo del curso se facilitará lecturas (libros, artículos, capítulos de libro, etc.) vinculados al temario impartido mediante el Aula Virtual. También se comentará en clase las noticias vinculadas con la Prehistoria que aparezcan en los medios a lo largo del curso. Además, habrá dos excursiones de asistencia obligatoria y una complementaria. Las visitas obligatorias se realizarán dos viernes del curso, y consistirán en la visita guiada al Museo de Prehistoria de València en el Centro Cultural de la Beneficencia, y en la visita guiada al yacimiento de la Lloma de Betxí en La Vallesa. La excursión complementaria será una visita en autobús a La Valltorta para visitar abrigos de arte rupestre levantino de fácil acceso y su Centro Interpretativo asociado (fecha a consensuar en clase entre el alumnado interesado).	

Avaluació	
Es obligatoria y corresponde al profesorado. La calificación de Apto se obtendrá cuando la asistencia del alumno supere el 80% de las clases presenciales (hay que firmar cada sesión) y se demuestre el aprovechamiento de los conocimientos mediante un sistema de evaluación continua. En caso contrario, el alumno aparecerá como No Presentado en las actas.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
<u>LIBROS</u> (algunos ejemplos) -Fullola, J.M., Nadal, J.; Daura, J.; Oms, X. 2020. <i>Introducción a la Prehistoria. La evolución de la cultura humana</i>. Editorial UOC, Barcelona. -García Puchol, O.; Salazar-García, D.C. (Eds.) 2017. <i>Times of Neolithic Transition along the Western Mediterranean. Fundamental Issues in Archaeology</i>. Ed. Springer, New York. -Lalueza-Fox, C. 2018. La forja genètica d'Europa. Una nova visió del passat de les poblacions humanes. Ed. Catàlisi, Barcelona. -Menéndez Fernández, M. (Coord.) 2021. <i>Prehistoria Reciente de la Península Ibérica</i>. Ed. UNED, Madrid. -Renfrew, C.; Bahn P. 2022. <i>Arqueología. Teorías, métodos y práctica</i>. Ed. Akal, Madrid. -Ripoll López, S. (Coord.) 2020. <i>Prehistoria I: las primeras etapas de la humanidad</i>. Ed. Ramón Areces-UNED, Madrid.

REVISTAS

Se puede consultar un gran número de revistas de investigación en la hemeroteca de la biblioteca Joan Reglà o a través del portal <http://biblioteca.uv.es/> . Algunas de estas revistas son de pago, pero se pueden descargar los pdf de forma gratuita desde ordenadores de la Universidad o desde vuestro terminal en casa utilizando el túnel VPN. Para instalar y usar el túnel VPN consultar la siguiente web: <http://www.uv.es/siuv/cas/anuncios/xarxa/vpn.wiki>

Algunos ejemplos de nombres de revistas en español son: Trabajos de Prehistoria, MUNIBE Antropologia-Arkeologia, Zephyrus, Saguntum, MENGA.

Algunos ejemplos de nombres de revistas en inglés son: Journal of Archaeological Science, Journal of Archaeological Science:Reports, Antiquity, Quaternary Science Reviews, Quaternary International, Journal of Mediterranean Archaeology, Journal of Archaeological Method and Theory, American Journal of Biological Anthropology, Scientific Reports, Science, Nature, PNAS, PlosONE.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30212
Nom	ARQUEOLOGIA CLÀSSICA AL MÓN MEDITERRANI
Crèdits	2,5
Hores	25
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
HISTÒRIA	1º	1ª	

Professorat	Departament
IVÁN FUMADÓ ORTEGA	PREHISTÒRIA, ARQUEOLOGIA I Hª ANTIGA

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
L'assignatura consta de tres grans blocs. En primer lloc, es fa una introducció al naixement de la disciplina arqueològica, a les seues particularitats teòriques i a les seues relacions amb la Història Antiga i Contemporània. En segon lloc, es dona una aproximació a les principals metodologies emprades, com ara l'epigrafia, la numismàtica, les tècniques d'excavació i de classificació ceràmica. Finalment, es fa un repàs per alguns del principal tipus de contextos arqueològics de l'Antiguitat, com per exemple les necròpolis, els santuaris, les cases o els espais urbans amb exemples del món grec, romà, fenici-púnic i iber.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. L'Arqueologia com a Ciència: història i teoria 2. Metodologies arqueològiques tradicionals: Epigrafia, Numismàtica e Iconografia 3. El treball de camp: documentació, estratigrafia i cronologia 4. L'Arqueologia de la mort 5. L'Arqueologia dels espais domèstics 6. L'Arqueologia de l'Arquitectura i morfologia urbana	

Metodologia docent	
Es combina la exposició de continguts teòrics mitjançant classe magistral, amb la realització d'activitats pràctiques com a visualització de vídeos, exercicis, debats o comentaris de notícies o imatges.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
ARANEGUI, C. (2012): Los íberos, ayer y hoy. Marcial Pons. AUBET, M. E. (2009): Tiro y las colonias fenicias de Occidente. Bellaterra. BURKE, H.; DOMINGO, I.; SMITH, C. (2007): Manual de campo del arqueólogo. Ariel. RENFREW, C. (1993): Arqueología. Teorías, métodos y práctica. Akal. RICHARDSON, J. (1994): Hispania y los romanos. Crítica. SNODGRASS, A. (1990): Arqueología de Grecia. Presente y futuro de una disciplina. Crítica

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30213
Nom	Mitología y Religión en el Mundo Antiguo
Crèdits	2,5
Hores	25
Idioma	Castellano
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
Historia	Primero	Segundo	

Professorat	Departament
María Luisa Vázquez de Ágredos Pascual	Historia del Arte

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

La asignatura ofrece un recorrido focalizado principalmente en Grecia y Roma, pero considerando las herencias de Egipto y las culturas de Próximo Oriente antiguo. Igualmente, se realizará una aproximación a las religiones y los mitos de otras sociedades del pasado. En todos los casos se analizará su transmisión a través del tiempo, y su respectiva manifestación en ritos y prácticas culturales que en determinados contextos y tradiciones se han mantenido vigentes hasta el mundo actual.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. El origen de la religión y los mitos 2. Religión y magia en el mundo antiguo 3. Mitología y religión en Grecia y Roma 4. Mitología y religión en otras sociedades del pasado	1. El origen de la religión y los mitos 2. Religión y magia en el mundo antiguo 3. Mitología y religión en Grecia y Roma 3.1 De elementos, titanes y dioses: el origen del mundo 3.2 Descendientes de titanes y dioses: el nacimiento de la humanidad 3.3 Dioses y diosas olímpicos 3.4 Más allá del Olimpo: otras deidades cruciales en la vida cotidiana 3.5 Bestias, héroes y heroínas 3.6 De dríades y hamadríadas: el árbol habitado en la cosmovisión griega y romana (o un portal en el umbral).

	3.7 Los cultos e iniciaciones místicas 3.8 Culto a los muertos y ritos funerarios 3.9 Pervivencias del mito griego y romano en el mundo actual 4 Mitología y religión en otras sociedades del pasado 4.1 Egipto y Próximo Oriente antiguo 4.1 Cultura celta y escandinava 4.2 Culturas de Extremo Oriente: hinduismo, budismo y jainismo 4.3 América prehispánica: cultura maya
--	--

Metodologia docent	
Las clases presenciales se desarrollarán fomentando la participación activa de los/las estudiantes, y combinarán los contenidos teóricos y el trabajo práctico.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
-Alvar, Jaime (2001): <i>Los Misterios. Religiones orientales en el Imperio Romano</i>, Barcelona, Crítica. - Bayet, Jean (1984): <i>La religión romana: historia política y psicológica</i>, Madrid, Ed. Cristiandad. -Delgado Delgado, José A. (2000): <i>Sacerdotes y Sacerdocios de la Antigüedad Clásica</i>, Madrid, Ediciones del Orto. - Doods, E.D. (1999): <i>Los griegos y lo irracional</i>, Madrid, Alianza Editorial. - Elvira Barba, Miguel Ángel (2008): <i>Arte y mito. Manual de Iconografía Clásica</i>, Madrid, Sílex Ediciones. -Grimal, Pierre (2001): <i>Diccionario de Mitología Griega y Romana</i>, Barcelona, Paidós. -Luck, Georg (1995): <i>Arcana mundi. Magia y ciencias ocultas en el mundo romano</i>, Madrid, Gredos. -Mateo Donet, Amparo (2016): <i>La ejecución de los mártires cristianos en el Imperio romano</i>, Universidad de Murcia. -Requena Jiménez, Miguel (2021): <i>Los espacios de la muerte en Roma</i>, Madrid, Síntesis. -Scheid, Jean (1991): <i>La religión en Roma</i>, Madrid, Ediciones Clásicas. - Vázquez de Ágredos Pascual, M.L (2011): "Bajo el signo de Artemisa. Iniciación femenina, sexualidad y magia en la antigua Grecia", <i>Las paides y las puellae. Aspectos de la infancia femenina en la Antigüedad Clásica</i>, Carmen Alfaro y Manuel Albaladejo (Eds.), pp.27-39, Valencia, PUV.

- Vázquez de Ágredos Pascual, M.L. (2018): "El bosque habitado: umbral y centro imaginario", *Imaginar el Pasado, temer el Futuro*, edited by Ester Alba et. al., pp. 275-299, Valencia, Tirant Lo Blanch Humanidades.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30689
Nom	Història Antiga
Crèdits	5
Hores	50
Curs acadèmic	2025-26

Itinerari	Curs	Període
Història	Primer Curs	2n Quadrimestre

Professorat	Departament de cada una
Antonio Carlos Ledo Caballero	Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga Àrea de Història Antiga
Manuel Albaladejo Vivero	Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga Àrea de Història Antiga

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
El objetivo de la asignatura es proporcionar al alumno una primera aproximación al desarrollo histórico de las culturas griega y romana, con especial incidencia en aspectos políticos, económicos y culturales.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
GRECIA Tema 1. Introducción a la Historia de Grecia Tema 2. Grecia en la Edad del Bronce: culturas egea, minoica y micénica Tema 3. El final del mundo micénico y la Época oscura Tema 4. El alto arcaísmo griego: Homero y Hesíodo Tema 5. Las tensiones de época arcaica. Esparta y Atenas Tema 6. La época clásica (s. V a. C.) Tema 7. La época de las hegemonías y Filipo de Macedonia Tema 8. Alejandro Magno y el mundo helenístico.	

ROMA

Tema 1. Introducció: Los orígenes de Roma.
La monarquía.

Tema 2. La República romana: problemas
exteriores. Conflicto patricio-plebeyo.
Instituciones republicanas.

Tema 3. La conquista del Mediterráneo (264-
133 a. C.).

Tema 4. La crisis de la República: (133 - 27
a.C.).

Tema 5. El Alto Imperio I: Augusto y la
dinastía Julio-Claudia.

Tema 6. El Alto Imperio II: de Vespasiano a
Alejandro Severo.

Tema 7. La crisis del siglo III.

Tema 8. El Bajo Imperio I: de Diocleciano a
Constantino.

Tema 9. El Bajo Imperio II: la Roma cristiana.

Metodologia docent

La metodología docente se basa fundamentalmente en las explicaciones del profesor en el aula, acompañándose para ello de numerosos textos e imágenes proyectadas. Este último material será susceptible de comentario de carácter histórico al hilo de las explicaciones. Cuando el profesor lo considere oportuno, se hará entrega individual a los alumnos de fotocopias para llevar a cabo un trabajo de carácter más práctico en el aula.

Avaluació

És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació serà Apte quan l'assistència arribe com a mínim al 80% de les classes (cal signar cada sessió) i amb un aprofitament dels coneixements demostrat mitjançant el sistema d'avaluació contínua.
En qualsevol altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

Fernández Nieto, F.J. (Coord.), *Historia Antigua de Grecia y Roma*, Tirant Lo Blanch, Valencia 2005.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30690
Nom	HISTORIA MEDIEVAL
Crèdits	5
Hores	50
Idioma	Castellano
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre
HISTORIA	2	1

Professorat	Departament
JUAN VICENTE GARCÍA MARSILLA	Historia Medieval i CC. i Tt. Historiogràfiques

Descripció general de la matèria (max.5 línies)	
Análisis de la evolución histórica del continente europeo entre los siglos V y XV, atendiendo a aspectos económicos, sociales, políticos y culturales	Anàlisi de l'evolució històrica del continent europeu entre els segles V i XV, atenent a aspectes econòmics, socials, polítics i culturals

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1 – El sincretismo altomedieval. El diferente destino de las dos mitades del Imperio Romano. 2 – El experimento carolingio. 3 – Una nueva potencia: la sorprendente aparición del Islam. 4 – La península ibérica hasta el siglo XI: el predominio de al-Ándalus y el nacimiento de los núcleos nortenos. 5 – El feudalismo y la expansión de Europa (siglos XI-XIII). 6 – La “Reconquista”: la versión hispánica de la expansión feudal. 7 – La Baja Edad Media ¿Crisis o estructuración de la Modernidad? 8 – Los orígenes de la economía-mundo. 9 – Grupos sociales y formas de la vida cotidiana. 10 – La Península Ibérica al final de la Edad Media.	1 – El sincretisme altmedieval. El diferent destí de les dues meitats de l'Imperi romà. 2 – L'experiment carolingi. 3 – Una nova potència: la sorprenent aparició de l'Islam. 4- La península ibèrica fins el segle XI: el predomini d'Al-Àndalus i el naixement dels nuclis norteny. 5 – El feudalisme i l'expansió d'Europa (segles XI-XIII). 6- La “reconquesta”: la versió hispànica de l'expansió feudal. 7 – La Baixa Edat Mitjana, Crisi o estructuració de la Modernitat? 8 – Els orígenes de l'economia-món. 9 - Grups socials i formes de la vida quotidiana. 10 – La Península Ibèrica al final de l'Edat Mitjana.

Metodologia docent	
La metodología docente se basa fundamentalmente en las explicaciones del profesor en el aula, acompañándose para ello de numerosos textos e imágenes proyectadas. Este último material será susceptible de comentario de carácter histórico al hilo de las explicaciones. Cuando el profesor lo considere oportuno, se hará entrega individual de materiales para llevar a cabo un trabajo de carácter más práctico en el aula.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
BARTLETT, Robert, La formación de Europa. Conquista, colonización y cambio cultural, 9501350, Valencia, PUV, 2003. CLARAMUNT, Salvador, et alii, Historia de la Edad Media, Barcelona, Ariel, 2014. GARCÍA DE CORTÁZAR, José Ángel; y SESMA MUÑOZ, José Ángel, Manual de Historia Medieval, Madrid, Alianza, 2008. MANZANO, Eduardo, Conquistadores, emires y califas, Barcelona, Crítica, 2006. NARBONA, Rafael, En l'horitzó de la història ibèrica. Pobles, terres, sobirania (segles V-XV), Catarroja, Afers, 2015. WICKHAM, Chris, Europa en la Edad Media. Una nueva interpretación, Barcelona, Crítica, 2017.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30219
Nom	AL ANDALUS: LA PENÍNSULA IBÈRICA MUSULMANA (segles VIII-XV)
Crèdits	2.5
Hores	25
Idioma	CASTELLÀ
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre
HISTÒRIA	2	1

Professorat	Departament
SANDRA BERNABEU BORJA	HISTÒRIA MEDIEVAL, CC. I TT. HIST.

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
- Història i evolució de les terres musulmanes a la Península Ibèrica: <i>Al- Andalus</i>. - Evolució política, estructures econòmiques i socials; població, institucions, vida i cultura. - Impacte al món medieval oriental i occidental.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
<i>Evolució política al segle VIII: conquesta i Emirat Dependent.</i> <i>El poder Omeia als segles VIII-X. Emirat i Califat de Còrdova.</i> <i>Les crisis dels segles XI-XIII: Taifes, Almoràvits, Almohades. Conquestes cristianes.</i> <i>El sultanat de Granada. Mudèjars i moriscos peninsulars.</i> <i>Economies i societats a Al Andalus. La població, els grups humans i les activitats econòmiques.</i> <i>Institucions polítiques, justícia islàmica. Vida quotidiana. La islamització.</i> <i>La cultura àrab d'Al-Andalus. Orient i Occident. Valor i impacte cultural.</i>	Evolució política; poders i territoris. Homes i activitats. Islamització. Musulmans i cristians. Al Andalus al món islàmic. Població, economia i evolució social. La lluentor de la cultura andalusina

Metodologia docent	
- Classes presencials. - Materials de classes <i>Power Point</i>, imatges, esquemes i bibliografies a l'Aula Virtual.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
• CANO, P. (2013): <i>Al-Ándalus. El islam y los pueblos ibéricos</i>. Madrid, Sílex. • CATLOS, B. (2019): <i>Reinos de fe. Una nueva historia de la España musulmana</i>, Barcelona, ed. Pasado y Presente. • CHEJNE, A. (1993): <i>Historia de España musulmana</i>, Madrid, Cátedra. • GLICK, TH. F. (1991): <i>Cristianos y musulmanes en la España medieval (711-1250)</i>, Madrid, Alianza. • MANZANO MORENO, E. (2006): <i>Conquistadores, emires y califas. Los Omeyas y la formación de Al-Andalus</i>, Barcelona, Crítica. • __ (2010): "Épocas medievales", J. Fontana y R. Villares (Dir.): <i>Historia de España</i>, vol. 2, Barcelona, Crítica-Marcial Pons, 93-260. • __ (2019): <i>La corte del Califa. Cuatro años en la Córdoba de los omeyas</i>, Barcelona, Crítica, 2019. • WATT, M. (2001): <i>Historia de la España islámica</i>, Madrid, Alianza.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30221
Nom	Conflictes i Repressions en l'Edat Moderna
Crèdits	2,5
Hores	25
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
Història	2º	2º	

Professorat	Departament
Por determinar	Història Moderna i Contemporània

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

La present assignatura aborda la conflictivitat durant l'Edat Moderna de una manera ampla, tenint en compte la tradicional perspectiva política i social, però prestant també especial atenció a qüestions de caràcter religiós, ideològic, cultural i de gènere. De la mateixa manera s'abordaran diferents formes de repressió i control social durant el període modern, així com les minories i col·lectius afectats

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. El conflicte com a transgressió de la llei: la justícia en l'Espanya moderna 2. Les execucions públiques: repressió i propaganda 3. El conflicte polític: Comunitats i Germanies 4. El conflicte internacional: Felip II i la defensa de l'imperi 5. El conflicte social: Bandolerisme 6. El conflicte religiós: Moriscos	S'abordaran diferents formes de conflictivitat durant l'Edat Moderna: es partirà de la configuració d'una justícia reial com instrument d'enfortiment de la monarquia, per a passar a l'estudi del conflicte polític tant a l'interior de la monarquia hispànica (Comunitats i Germanies) com a l'exterior (política internacional de Felip II). Es passarà després a l'estudi del bandolerisme com exemple de conflictivitat social, per a terminar amb l'estudi del conflicte religiós mitjançant el cas de l'expulsió dels moriscos.

Metodologia docent	
--------------------	--

Les classes seran impartides de manera presencial, i es combinaran les explicacions teòriques per part del professorat (amb presentacions de Power Point) amb debats i comentaris pràctics de diferents tipus de fonts històriques. Es fomentarà la participació activa de l'alumnat

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
BENNASSAR, Bartolomé (1981), Inquisición española: poder político y control social, Barcelona, Crítica. BURKE, Peter (2005), La cultura popular en la Europa moderna, Madrid, Alianza Editorial. DE LAS HERAS SANTOS, José Luis (1991), La justicia penal de los Austrias en la Corona de Castilla, Salamanca, Universidad de Salamanca. FLORISTÁN, Alfredo (Coord.) (2016), Historia moderna universal, Barcelona, Ariel. FRANCO, Borja; POMARA, Bruno; LOMAS, Manuel y RUIZ, Bárbara (eds.) (2016), Identidades cuestionadas. Coexistencia y conflictos interreligiosos en el Mediterráneo (ss. XIV-XVIII), Valencia, PUV. GARCÍA MARTÍNEZ, Sebastián (1980), Bandoleros, corsaris i moriscos, Valencia, Eliseu Climent. KAMEN, Henry (2013), La Inquisición española: mito e historia, Barcelona, Crítica. LOMAS, Manuel (2011), El proceso de expulsión de los moriscos de España (1609-1614), Valencia, PUV.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30692
Nom	Història Moderna
Crèdits	5
Hores	50
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
Història	2n	2n	

Professorat	Departament
Por determinar	Història Moderna i Contemporània

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

L'objectiu és oferir als estudiants un coneixement general de l'evolució política, econòmica i sociocultural de l'Europa Moderna (segles XV a XIX).

Llistat de continguts	Descripció de continguts
EUROPA A L'EDAT MODERNA	1) La formació de l'Estat modern i els imperis. 2) L'economia en la primera globalització (ss. XV-XVIII). 3) La societat moderna i els seus conflictes. 4) Cultura, ciència i religió en la modernitat.

Metodologia docent	
CLASSES PRESENCIALS: Les classes combinaran les explicacions dels continguts teòrics del programa per part del professor amb l'anàlisi i comentaris pràctics de materials diversos (textos, mapes, documents, etc.) En qualsevol cas, es fomentarà la participació dels alumnes. TUTORIES: Els alumnes podran consultar amb el professor en el seu horari d'atenció qualsevol aspecte relacionat amb el desenvolupament de les classes, les lectures fetes i les activitats complementàries.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
--

-FLORISTAN, A. (Coord.): Historia Moderna Universal, Barcelona, Ariel, 2015.-HINRICHS, E.: Introducción a la Historia de la Edad Moderna. Madrid, Akal, 2001.-KOENIGSBERGER, H.G.: El mundo moderno, 1500-1789. Barcelona, Crítica, 1991.-MARTÍNEZ, E. et al. Introducción a la Historia Moderna. Madrid, Istmo, 1991.- RIBOT, L. (Coord.): Historia del Mundo Moderno. Madrid, Actas, 1992.- TENENTI, A.: La Edad Moderna. Siglos XVI-XVIII. Barcelona, Crítica, 2000.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30693
Nom	Història Contemporània
Crèdits	5
Hores	50
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre
Història	Tercer	Primer

Professorat	Departament
Por determinar	Història Moderna i Contemporània

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
La assignatura presentarà una visió general del mundo contemporáneo, entre 1789 y 1939.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
Tema 1.- Los orígenes del mundo contemporáneo (1789-1848)	La Revolución Francesa de 1789 constituye un punto y aparte en la historia, de forma que se considera el gozne que separa la Edad Moderna y la Edad Contemporánea. Este primer tema parte del análisis del contexto que dio pie a esta revolución burguesa, y recorre el medio siglo posterior, hasta alcanzar los movimientos revolucionarios que tuvieron lugar en Europa en 1848.
Tema 2.- El camino hacia la Gran Guerra (1870-1914)	En el segundo tema se analiza la situación de los diferentes países europeos entre 1870 y 1914. Se hará referencia a la expansión del nacionalismo en el continente europeo y el desarrollo del imperialismo para, finalmente, acabar desarrollando la crisis final de siglo, el paso de la política de élites a la de masas y la gestación de la IGM.
Tema 3.- Guerra y revolución en un mundo de imperios (1914-1919)	Se analizarán los procesos revolucionarios que tuvieron lugar en Rusia en las dos primeras décadas del siglo XX, que propiciarán el asentamiento del nuevo régimen, con los bolcheviques en el poder.

Tema 4.- La crisis de las democracias en el periodo de entreguerras (1919-1939)	En el último tema se profundiza en el empuje de los regímenes autoritarios de partido único tras el fin de la IGM. La consolidación de estos regímenes totalitarios supondrá, en último término, el estallido de la IIGM.
--	---

Metodologia docent	
A través de los diferentes temas, se llevará a cabo un análisis de los procesos históricos que determinan fundamentalmente la evolución de Europa durante un siglo y medio, desde la Revolución Francesa hasta el estallido de la Segunda Guerra Mundial. Además de la bibliografía general que se detalla a continuación, se hará referencia a novelas y documentos audiovisuales que puedan ofrecer una perspectiva más amplia de los contenidos del programa que se tratarán en el aula.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obté quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
Bibliografía básica ■ BAYLY, C. A., <i>El nacimiento del mundo moderno (1780-1914)</i>, Madrid, Siglo XXI, 2010. ■ CASANOVA, J., <i>Europa contra Europa (1914-1945)</i>, Barcelona, Crítica, 2011. ■ CLARKE, C., <i>Sonámbulos: cómo Europa fue a la guerra en 1914</i>, Barcelona, Crítica, 2013. ■ EVANS, R. J., <i>La lucha por el poder. Europa (1815-1914)</i>, Barcelona, Crítica, 2017. ■ FIZPATRICK, S., <i>La revolución rusa</i>, Buenos Aires, Siglo XXI, 2004. ■ HOBBS, E., <i>La era de la revolución (1789-1848)</i>, Barcelona, Crítica, 2011. ■ HOBBS, E., <i>La era del capital (1848-1875)</i>, Barcelona, Labor, 1998. ■ HOBBS, E., <i>La era del imperio (1875-1914)</i>, Barcelona, Crítica, 2001. ■ KERSHAW, I., <i>Descenso a los infiernos: Europa, 1914-1949</i>, Barcelona, Crítica, 2016. ■ MACMILLAN, M., <i>1914. De la paz a la guerra</i>, Madrid, Turner, 2016. ■ OSTERHAMMEL, J., <i>La transformación del mundo. Una historia global del siglo XIX</i>, Barcelona, Crítica, 2015. ■ TRAVERSO, E., <i>A sangre y fuego: de la guerra civil europea, 1914-1945</i>, Valencia, PUV, 2009. ■ VILLARES, R. y BAHAMONDE, A., <i>El mundo contemporáneo: del siglo XIX al XXI</i>, Madrid, Taurus, 2012. ■ WASSERSTEIN, B., <i>Barbarie y civilización. Una historia de la Europa de nuestro tiempo</i>, Barcelona, Ariel, 2010. ■ ZWEIG, S., <i>El mundo de ayer. Memorias de un europeo</i>, Barcelona, Acantilado, 2012.

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30222
Nom	Violencia y política en el siglo XX
Crèdits	2,5
Hores	25
Idioma	castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre
Història	3	1

Professorat	Departament
POr determinar	Història Moderna i Contemporània

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
La historia del siglo XX está marcada por la violencia, en especial por las dos guerras mundiales que han tenido lugar. Sin duda, toda la historia contemporánea ha estado marcada por la violencia, pero los recursos y las magnitudes en juego en el siglo XX si son excepcionales.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1-Violencia y política 2-Imperialismo y violencia 3-La guerra civil europea 4-La Soha y la Nakba 5-Lucha armada y descolonización 6-Memoria de la violencia	

Metodologia docent	
Classes teòriques Anàlisi de documents històrics	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
Se facilitaran en classe i/o aula virtual

FITXA IDENTIFICATIVA	
Dades de l'assignatura	
Codi	30695
Nom	EL MÓN ACTUAL
Crèdits	5
Hores	50
Idioma	Castellà
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre
Història	Tercer	Segon

Professorat	Departament
Por determinar	Història Moderna i Contemporània

Descripció general de la matèria (max.5 línies)
La assignatura presentarà una visió general del mundo contemporáneo desde la segunda mitad del siglo XX hasta la actualidad.

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. El mundo tras la Segunda Guerra Mundial. La Guerra Fría: perspectiva global y crisis (1945-1991)	El final de la IIGM abrió un periodo políticamente dominado por la GF entre Estados Unidos y la Unión Soviética. La confrontación finalmente terminó con la disolución de la URSS y el Pacto de Varsovia en 1991, después de las revoluciones de 1989, pero sus efectos se sintieron por todo el mundo: la democratización de gran parte de Europa, África y América Latina; el conflicto que, en Oriente Medio, involucró al nuevo estado de Israel, así como el crecimiento del islamismo después de la década de 1980; la aparición de las primeras organizaciones supranacionales, como la ONU y la UE; el colapso de los imperios coloniales europeos en África y Asia; el surgimiento de la contracultura que transformó las relaciones sociales en los países occidentales entre las décadas de 1960 y 1980 (protestas de 1968).
2. Los orígenes del nuevo orden internacional (1991-2008)	Tras el fin de la GF, surgió un nuevo orden mundial en el que parecía que Estados Unidos tomaba las riendas, pero la globalización neoliberal condujo al surgimiento de nuevos polos industriales, principalmente en el Extremo Oriente, con China y Japón al frente, que acabarán sentando las bases de un nuevo mundo multipolar. A ello se añadirán nuevas problemáticas cuyos orígenes se sitúan en el período anterior, como la extensión del terrorismo internacional y la ampliación de la Unión

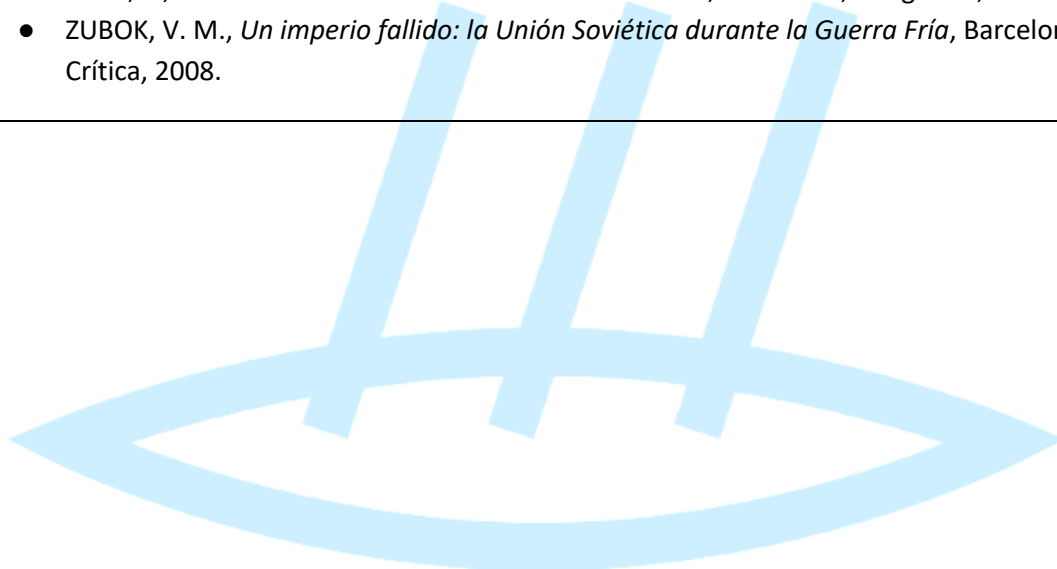
3. De la crisis a la pandemia (2008-tiempo presente)	Europea y la OTAN prácticamente hasta la frontera con Rusia. La gran recesión generada por la crisis financiera de 2008 provocó una fuerte desconfianza en todo el sistema financiero a nivel global, que acabó contagiándose también a los sistemas políticos occidentales, en los que comenzaron a arraigar movimientos populistas de diferente signo, contrarios todos ellos a la deriva política y económica existente desde los años ochenta del siglo XX. Junto con la pandemia de la COVID-19 (posiblemente la “experiencia colectiva más traumática desde la IIGM”) ha provocado una importante alteración en el modelo socioeconómico de las sociedades contemporáneas, cuyas consecuencias aún están por llegar de forma completa.
--	--

Metodologia docent	
A través de los diferentes temas, se llevará a cabo un análisis de los procesos históricos que determinan fundamentalmente la evolución histórica mundial desde el final de la IIGM hasta la actualidad. Además de la bibliografía general que se detalla a continuación, se hará referencia a textos y documentos audiovisuales que puedan ofrecer una perspectiva más amplia de los contenidos del programa que se tratarán en el aula.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obtindrà quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques
● AVILÉS, J. y SEPÚLVEDA, I., <i>Historia del mundo actual: de la caída del muro a la gran recesión</i>, Madrid, Síntesis, 2010. ● AVILÉS, J., PARDO, R. y SEPÚLVEDA, I., <i>Las claves del mundo actual. Una historia global desde 1989</i>, Madrid, Síntesis, 2019. ● CARDENAL, J. P. y ARAÚJO, H., <i>La imparable conquista china: un viaje por occidente para entender cómo China está desafiando el orden mundial</i>, Barcelona, Crítica, 2015. ● FONTANA, J., <i>Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945</i>. Barcelona, Pasado & Presente, 2011. ● HOBSBAWM, E., <i>Historia del siglo XX</i>, Barcelona, Crítica, 1995. ● JUDT, T., <i>Postguerra. Una historia de Europa desde 1945</i>, Madrid, Taurus, 2006. ● KERSHAW, I., <i>Ascenso y crisis. Europa (1950-2017). Un camino incierto</i>, Barcelona, Planeta, 2019. ● LEFFLER, M. P., <i>La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría</i>, Barcelona, Crítica, 2008.

- LOWE, K., *Continente salvaje: Europa después de la Segunda Guerra Mundial*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2012.
- MANN, M., *El imperio incoherente: Estados Unidos y el nuevo orden internacional*, Barcelona, Paidós, 2004.
- MAZOWER, M., *La Europa negra: desde la Gran Guerra hasta la caída del comunismo*, Barcelona, Ediciones B, 2001.
- POWASKI, R. E., *La guerra fría. Estados Unidos y la Unión Soviética (1917-1991)*. Barcelona, Crítica, 2000.
- RODRIK, D., *La paradoja de la globalización. Democracia y futuro de la economía mundial*. Barcelona, Antoni Bosch editor, 2011.
- VEIGA, F. y UCELAY DA CAL, E., *La Paz Simulada. Una historia de la Guerra Fría*. Madrid, Alianza Universidad, 2006.
- VEIGA, F., *El desequilibrio como orden*, Madrid, Alianza, 2015.
- WESTAD, O. A., *La Guerra Fría. Una historia mundial*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2022.
- ZIZEK, S., *Pandemia. La COVID-19 estremece al mundo*, Barcelona, Anagrama, 2020.
- ZUBOK, V. M., *Un imperio fallido: la Unión Soviética durante la Guerra Fría*, Barcelona, Crítica, 2008.

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'assignatura	
Codi	30223
Nom	IDENTITATS DEL MÓN CONTEMPORANI
Crèdits	2,5
Hores	2,5
Idioma	CASTELLÀ
Curs acadèmic	2025/2026

Itinerari	Curs	Quadrimestre	Horari
Història	Tercer	Segon	

Professorat	Departament
Por determinar	Història Moderna i Contemporània

Descripció general de la matèria (max.5 línies)

En aquest curs abordarem la identitat i les seves dinàmiques i contextos de poder, la forma en què es construeixen la pertinença i l'exclusió, i les conseqüències diàries que tenen els diferents eixos d'identitat	
--	--

Llistat de continguts	Descripció de continguts
1. Nacions, homogeneïtat i pluralitat 2. Otritat, poder i subjectivitat 3. Ciutadania, igualtat i exclusió 4. Gènere i sexualitat I: totalitarisme i modernitat	En aquesta classe es posaran de manifest les continuïtats i canvis entre les polèmiques al voltant dels significats i conseqüències de la identitat en el passat i el present

Metodologia docent	
La metodologia de la classe es planteja al voltant de les lectures de referència per als temes que articulen el temari, el debat en grup de les qüestions sobre les quals existia i desacord entre historiadors, i les aportacions des de la investigació personal.	

Avaluació	
És obligatòria i correspon al professorat. La qualificació d'Apte s'obté quan l'assistència de l'alumne supere el 80% de les classes presencials (cal signar cada sessió) i es demostre l'aprofitament dels coneixements mitjançant un sistema d'avaluació contínua. En altre cas, l'alumne apareixerà a les actes com No presentat.	

Referències bàsiques de la matèria: bibliogràfiques/ webgràfiques

1. ANDERSON, Benedict: Comunidades imaginadas. Reflexiones sobre el origen y la difusión del nacionalismo, México, Fondo de Cultura Económica, 1993.
2. SAID, Edward W.: Orientalismo, Madrid, Libertarias, 1990.
3. THOMPSON, Edward P.: La formación histórica de la clase obrera: Inglaterra 1780-1832, Barcelona, Laia, 1977.
4. Alan Kahan, Liberalism in Nineteenth-Century Europe: The Political Culture of Limited Suffrage (New York: Palgrave Macmillan) 2003.
5. David A. Bell, The Cult of the Nation in France: Inventing Nationalism, 1680-1800 (2001)
6. Lynn Hunt, The Family Romance of the French Revolution
7. Eugen Weber, Peasants into Frenchmen
8. Rogers Brubaker, Citizenship and Nationalism in France and Germany
9. Sahlins, The Making of France and Spain in the Pyrenees
10. Jan Goldstein, The Post-Revolutionary Self: Politics and Psyche in France, 1750-1850
11. Schorske, Vienna Fin-de-Siecle
12. Antoinette Burton, Burdens of History: British Feminists, Indian Women and Imperial Culture, 1865-1915
13. Stephen Kern, The Culture of Time and Space, 1880-1918
14. Carolyn Dean, The Frail Social Body: Pornography, Homosexuality, and other Fantasies in Interwar France (2000)
15. Victoria de Grazia, How Fascism Ruled Women (1992)
16. Stephen Kotkin, Magnetic Mountain
17. George Mosse, Nationalism and Sexuality (1985)
18. Ruth Ben-Ghiat, Fascist Modernities
19. Rudy Koshar, Social Life, Local Politics, and Nazism
20. Shepard, Invention of Decolonization
21. Patrick Weil How to be French
22. Joan Wallach Scott, Politics of the Veil